

Ulos umpiosta

Peilaajaa on arvosteltu siitä, että ilkkumista löytyy vain Aamulehdestä. Aika kaipa näköala suomalaisen julkisuuteen ja journalismiin, on sanottu. Arvostelusta havahtuneena Peilaaja päätti tunkeutua ulos hämäläisestä umpiostaan. Ja totta tosiaan — vastaan kömpi aivan uudenlaisia journalistisia konventioita.

Ydin julkaisi Matti Wuoren haastattelun, jossa koko nykyinen elämäntapamme arvoineen joutui Saska Saarikosken ja Wuoren ristitulella ankaraan läpivalaisuun. Peilaajalle uudeltaisesta avoimuuden ajasta myös Ytimessä viestii se, että juttu päättyy WSOY:n puolen sivun mainokseen, joka kehottaa ostamaan Matti Wuoren kirjan.

Kuten kaikki, jotka ovat selailleet läpi Kauko Pietilän ja Klaus Sondermannin kirjan *Sanomalehden yhteiskunta*, tietävät, nykyään kuuluu antaa journalismille pisteitä. Peilaaja antaa Ydin-lehdelle 3-avoimen vuorovaikutuksen luomisesta perinteisesti — ja turhaan — toisistaan eroteltujen elementtien, maksetun mainoksen ja journalistisen harkinnan välille.

Nuorsuomalaista avoimuutta

Vaihtoehtojournalismin rikkauksessa vaeltelu jatkui *Imagella*. Ja uusien konventioiden karnevaali vain kihti. Kirjarvosteluista löytyi Jari Ehnroothin arvio Risto E.J. Penttilän, Jaakko Tapanisen ja Janne Jutilan kirjasta Ulkomaailma. Ehnrooth lopettaa arvionsa toivomukseen, että kolmen kopl perustaisi oikean puolueen.

Imagen sisäisten vuorovaikutusten verkostosta Peilaaja antaa taas 3- (miinus) johtua siitä että arvostellun kirjan kirjoittajista yksi ei kuulu lehden toimituskuntaan).

Imagea lukiessa Peilaajan valtasi hiukan ulkopuolinen olo, mikä saattaa tietysti johtua hämäläisyydestä. Ulkopuolisuus ilmeni siten, ettei Peilaaja ymmärtänyt, mitä Imagessa kirjoitettiin.

Uusia ranskalaisia hajuvesiä esittelevästä jutusta tarttuu tajuntaan seuraava

viestinnän tutkijoita tärisyttävä huomio: "Pullo kannattaa ottaa käteen ja huomata kuinka näennäisesti yksinkertainen muoto onkin interaktiivinen kommunikatiotaso".

Mutta ei saa olla piukkapipo. Imagehan tässä luetaan, pöljä! Lehteä on arvioidava sen itse asettamalla mittapuulla. Niinpä Peilaaja antaa Imagelle kielenkäytöstä täydet kolme pistettä. Se on lähes täysin itseriittoista eikä parhaimmillaan viittaa mihinkään.

Juopunut kansa

Imagen kirja-arvostelijana esiintynyt Ehnrooth näyttää sinnittelevän sosiologina kohti eräänlaista esasaarisuutta. Miehen ajatuksiin törmää tämän tästä. *Suomen Kuvalehdessä* hän ei tyydy arvostelemaan kirjoja, vaan ottaa päihinäkseen hiukan isomman ongelman: suomalaisen kansanluonteen.

Ehnrooth on huomannut (televisiostako?), että Ahtisaaren voitonjuhlissa ei voinut havaita "ohjelmaa tai järjestystä" vaan "väki kolisteli kolpakoita, oli kännissä perisuomalaiseen tapaan". Ehnroothin mielestä tässä näyttäytyy suomalaisen kansanluonteen "itäinen piirre" — ja Ehnrooth ei käytä lainausmerkkejä — joka yhdistää meidät venäläiseen juopumukseen.

Ehnroothin analyysin mukaan Ahtisaaren kannatus perustuu väärille kollektiivisille tuntemuksille. Ehnroothin esiin manaama "rohkeiden ja avoimien yksilö-kansalaisten kolmas tasavalta" ei voi rakentua venäläistyyppiselle vulgäärille kansanmentaliteetille, joka pulpahti esiin Paasitornin hipoissa.

Peilaajaa mietityttää. Mitähän Ehnrooth nyt oikein haluaa? "Ankaran ylimmän" mallin purkamista vaiko "järjestystä ja ohjelmaa"? Paremminkin käyttäytyvän kansan? Osittain Peilaaja tietysti ymmärtää yskän. Juopot voivat totta tosiaan olla kiusallista seuraa, ja hienostuneempaa ihmistä voi alkaa ottaa päähän.

Suomen Kuvalehdelle kolme pistettä sillekin. Nyt Peilaaja tietää, että vain idässä ns. kansa on apaattista, tahdotonta

massaa, joka tuntee vetoa nautintoihin ja hillittömyyksiin.

Kuule, sinua rakastetaan

Ehnroothille ilkkuminen virittää Peilaajan tajunnassa toisenkin muistikuvan. Kirsti Simonsuuri -niminen kirjoittaja *Helsingin Sanomien* yleisönosastossa (20.2.1994) on närkästynyt siitä, että saman lehden toimittaja on tohtinut arvella Simonsuuren halveksivan Ahtisaarta äänestäneitä naisia. Simonsuuri on tästä närkästynyt:

"Väitteet eivät paljasta kovin taitavaa tekstin lukijaa. En halveksi massoja, päinvastoin: kunnioitan tavallisia ihmisiä ja rakastankin heitä, ja olisin sydämestäni toivonut, että he olisivat saaneet paremman presidentin."

Liikuttunut ja kiitollinen Peilaaja — tavallinen ihminen hänkin — ihailee Simonsuuren suurta sydäntä. Peilaajan on pakko nenäliina märkänä höllentää pistepussin nyörejä. Helsingin Sanomille Peilaaja antaakin kolme pistettä ja papukaijamerkin. Erkon aapisessa kansaa ei ainoastaan kohdata, vaan vuorovaikutus kasvaa rakkaudeksi.

Takaisin Hämeeseen

Viime aikoina on kaivattu Peilaajalta myös hauskoja juttuja. Niitä varten täytyy palata Hämeeseen. Peilaajan tajunnassa on edelleen muistikuva yhdestä Aamulehden otsikosta, joka oli hautautua Lillehammerin kisahumun alle. Peilaaja ei lähettänyt otsikkoa Suomen Kuvalehden Jyviä ja akanoita -palstalle:

Keskitalo hapuili ja SE jäi huulille.